

Kolja 5 Kolja přijel

Pokojem v malostranské věži zní teskná, mollová hra violoncella. Louka cvičí. Za oknem na prejzových taškách posedávají holubi s hlavičkami na stranu, jako by té hudbě naslouchali. Hráč ustane uprostřed motivu a pohlédne ke dveřím. Snad se mu zdálo, že někdo klepe. Ale bylo to zřejmě broušení holubího zobáku o plech.

Louka hraje dál. Ale teď skutečně někdo zabouchal na dveře. František odloží nástroj a se smyčcem v ruce váhavě vykročí ke dveřím.

Když pohlédne kukátkem do chodby, spatří dvě neznámé mužské tváře. Smyčec mu vyklouzne z ruky a udělá to hluk. Teď už musí otevřít.

“Vy jste Louka František?” řekne chlap ve vatované vestě.

“Ano,” přizná Louka a polkne.

“Vy jste otec tady toho dítěte?” řekne druhý v bílém plášti.

Loukovy zděšené oči sjedou dolů. Mezi dvěma muži stojí pětiletý Kolja.

“Otec?” podiví se František.

“Tak podívejte se. My máme dole v sanitce tu starou paní, co u ní byl. Má záchvat. A říkala, že ho máte teda převzít. Tady má věci,” podá sanitář Loukovi chlapečův kufřík.

“Ale já jsem jenom vzdálený otec. Chci říct nevlastní,” zablekotá Louka.

“Heleďte, to je nám jedno, to si vyřídíte v rodině, ona říkala, dokud bude v nemocnici, kluk má být u vás,” uzavře to už na odchodu sanitář a Louka s cizím kufříkem v ruce zírá na záda obou mužů, jak klesají po schodech dolů.

Pohlédne na dítě, které mu tam nechali.

Chlapec, jako by se bál jeho pohledu, se dívá do výplně dveří. Jednu tkaničku u boty má nedošňovanou. Popotáhne nosem a malá nudle mu zmizí v nosní dírce.

Louka vzdychne a řekne mu: “Tak pojd’.”

Dítě stojí a dál civí na dveře.

“Tady nemůžeš stát takhle. Pojd’ dovnitř,” otevře František víc své dveře s nápisem NEZVOŇTE, TLUČTE!

Dítě ještě jednou popotáhne nosem a pak plaše vejde do cizího bytu.

Louka neřekne Koljovi, aby si odložil, nechává to opuštěné mládě stát vedle svého violoncella v kabátku a v čepici, snad v bezděčné naději, že se mu tady neusadí, že ho hned pošle někam jinam.

Dotčeným hlasem telefonuje:

“Pane Brož, víte, co se stalo? Jo, tak vy to víte?! Tak si pro něj okamžitě, ale okamžitě přijďte. To jsme si nedomluvili snad, tohleto!”

Brožovi se telefonuje špatně. Venku je nevlídno, a tak má všechny děti a zvířata doma. Paní Brožová marně konejší svá nová dvojčata, obě řvou, jako by je na nože brali. Do toho štěká pes a pták loskuták volá: “Sakra práce!”

“Vono by bylo lepší, kdybysme to neřešili po telefonu. Cože? Stavte se zejtra, pane Louka, promyslíme to. Tady je hroznej binec. Co?? Nerozumím! Jedna noc vás nezabije, ne? Normálně ho umejete a dáte ho spát, no.”

“Sakra práce!” praští Louka sluchátkem do vidlice a začne přecházet po pokoji, sledován ustrašenými očima svého malého hosta. U okna se zastaví a pohlédne na něj. Dítě uhne očima jinam.

Uprostřed pokoje stojí kufřík. Louka ho přemístí ke dveřím a zase chodí sem a tam, hryzaje si za usilovného přemýšlení rty. Výsledek horečné mozkové činnosti je hubený:

„Máš nějaký bačkory?“

Kolja nerozumí a stojí dál vedle cella.

„Na nohy jestli něco máš. Pro doma!“

Chlapečkovi se rozkmitají ramena pláčem.

„Doprdele, to bude domluva s tebou,“ zamíří Louka ke kufříku a na posteli ho otevře. „To mi chybělo, tohle,“ huhlá si dožraně. Vtom objeví bačkůrky.

„No, vidíš, že tady jsou!“

Postaví je před Kolju a prstem na ně ukáže:

„Bačkory! Zuj si boty a vem si bačkory.“

Ani chlapci se však nechce u nevlídného vousatého cizince zůstat, a tak jen sveřepě stojí a vzlyká.

Nedá se svítit, Louka se bude muset dítěte dotknout.

Sundá mu čepici, šálku, a když neobratnými prsty zdolá knoflíky, svlékne mu i kabátek. U dveří není ani jeden věšák volný. Tak to pověsí tam, kde už visí jeho pláště.

„Boty si snad umíš zout, ne? Boty!“ zamíří Loukům ukazovák k podlaze.

Možná, že umí, ale nechce. Chlapec je ve stavu zatvrzelého odmítání jakékoli komunikace. Louka k němu musí přidřepnout. Ještě nikdy asi žádné dítě nezouval. Jedna bota je už rozvázaná, ale u druhé se mu to zauzluje.

„Hele, hlavně mi tady nebreč. Já z toho taky nejsem na větvi, že jsi tady. Jednu noc to vydržíš a pak půjdeš k hrobníkovi. Když to zavařil, tak ať si to vyžere, debil,“ ulevuje si Louka, až konečně uzal rozmotá a přezuje dítě do bačkůrek.

Ale co dál? František nahlídne znovu do kufru.

„Hele, barevný tužky tady máš. A papíry,“ dává kreslicí potřeby na stůl. „Maluj si. Čmariky, čmariky...“ dělá nad čtvrtkou pomyslné čáry.

Kolja ho nejvíc popuzuje tím, že se neustále dívá jinam. Ted' z okna ven.

„Tak si koukej z vokna, no. Mně je to fuk.“

Louka jde ke sporáku, zažehne plynový plamen a postaví na něj konvici. Pak otevře lednici a drbe si bradu.

Zřejmě přemýšlí, čím nezvanou návštěvu nakrmí. Najde máslo JUNO. Pohlédne na dítě. Stojí tam, kde ho nechal, a dívá se k oknu jako pták, který by tudy chtěl uletět.

František vezme židli, postaví ji k oknu a beze slova na ni chlapce přemístí jako sošku. Kolja stojí na židli, jako stál prve na podlaze, a pozoruje střechy a věže města.

K oknu dosedne holub. Zobákem si probírá peří. Chlapec se na něj smutnými očima dívá. Zdá se, že i holub si ho jedním okem prohlíží.

Večeře je na stole. Je to chleba s junem a na něm plátky salámu. Ze dvou hrnků čaje stoupá pára.

„Jez,“ zakousne se Louka do svého krajíce.

Kolja nereaguje. Sedí proti němu a kouká někam pod stůl.

„Tak se napij čaje aspoň.“

Nic.

„Čaj!“ přisune mu František šálek blíž. „Ruskej čaj je to. To pijete v jednom kuse, ne? Tak se napij. Oslazený to máš.“

Je to marná řeč. Louka vzdychne a jí sám, prohlížeje si tvář cizího dítěte. Pak řekne:

„Hele, nedělej, že nerozumíš. Něco rozumět musíš. Jsme Slovani. Voba. Já neumím rusky, ty neumíš česky. Ale čaj musíš rozumět. Čaj je u nás i u vás čaj. Jak byste tomu asi říkali...“

Louka dojí a odnese svůj talířek s hrnkem ke dřezu, aby to opláchl. Když se vrátí, Kolja sedí, jak seděl, ale jeho šálek je prázdný.

„No vidíš,“ řekne Louka spokojeně. „Tak to bysme měli.“